

Kommittémotion

Motion till riksdagen 2016/17:3188

av **Lars Hjälmered m.fl. (M)**

Industri och konkurrenskraft

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om hur villkoren för industri och konkurrenskraft kan förbättras och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillsätta en konkurrenskraftsutredning med uppdrag att analysera den svenska elmarknaden ur ett internationellt perspektiv och föreslå åtgärder för att hålla Sverige konkurrenskraftigt och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en ansökan om arbetstillstånd i normalfallet inte bör ta längre än 30 dagar och tillkännager detta för regeringen.

Industri och konkurrenskraft

Den svenska industrin har varit avgörande i bygget av det moderna Sverige och är fortsatt mycket betydelsefull. Industrin bidrar med jobb, skatteintäkter, exportintäkter och investeringar i forskning och utveckling. I spåren av globaliseringen och att fler länder utvecklas ökar konkurrensen och omvandlingstrycket ökar.

Det är företag och företagare som skapar jobb när de växer och anställer. Fler människor i arbete innebär ökade skatteintäkter. En politik för företag och jobb är det bästa sättet att säkra och utveckla vår gemensamma välfärd.

Sverige har på många sätt bra villkor för företagande och har under lång tid haft en konkurrenskraft i internationell toppklass. Våra framgångar bottnar i bra grundläggande villkor såsom fungerande institutioner, hyfsat enkla regelverk och en jämförelsevis välutbildad befolkning. Till det ska läggas att Sverige i efterdyningarna av 90-talskrisen beslutade om viktiga reformer kring budgetregelverk och pensioner som gett en ordnad ekonomi. Därtill har Sverige under de senaste två mandatperioderna tagit viktiga steg på områden som forskning, skatter och transporter som gjort Sverige till ett bättre land att investera, producera och anställa i.

Sveriges relativa försprång utmanas dock i takt med att fler länder utvecklas allt snabbare. Vi kan därför inte slå oss till ro, utan tvärtom fortsätta utveckla villkoren för företag och konkurrenskraft. Exempelvis finner man i undersökningar från Världsbanken och World Economic Forum (WEF) att Sverige tappar mark. WEF pekar framförallt på ett högt skattetryck, skattekrångel, bristande flexibilitet på arbetsmarknaden och problem i utbildningssystemet som de största problemområdena för svensk konkurrenskraft. För att upprätta goda villkor för jobb, löner och tillväxt behöver Sverige alltså göra ytterligare ansträngningar inom flera områden.

Vi har en regering som pratar mycket om industri och initiativ, men som samtidigt fattar beslut som slår mot industrin och därmed jobben. Det handlar om viktiga och avgörande saker som dyrare transporter och oklarheter i handelspolitiken. Lägg till det att det finns tecken på att Sverige tappar mer mark än andra länder i tre av våra traditionellt tunga och mycket viktiga högteknologiska och kunskapsintensiva branscher: it, telekom och life science. Enligt Entreprenörskapsforum har sysselsättningen i dessa branscher minskat med 30–50 procent under det gångna årtiondet. Också här riskerar regeringens politik att gå åt fel håll. Höga skatter på jobb försvårar för kunskapsintensiva företag att rekrytera. En återgång till ineffektiv subventionspolitik istället för enklare regler på bostadsområdet riskerar att minska möjligheterna att hitta bostäder för anställda. En skeptisk inställning till arbetskraftsinvandring och utstationering riskerar att ytterligare försvåra för kompetensförsörjningen.

För att möta den ökande konkurrensen behövs en bred reformagenda. En reformagenda för ökad svensk konkurrenskraft. Det är genom konkreta beslut inom områden som transporter, skola och skatter som konkurrenskraften byggs. Regeringen är oroväckande passiv och bör vidta åtgärder på respektive område för att säkra svensk konkurrenskraft.

Handelspolitik

Att kunna konkurrera och växa internationellt är avgörande för ett litet och exportberoende land som Sverige. Hälften av vår ekonomi är kopplad till handel. Växande länder i utvecklande länder innebär otroliga möjligheter för Sverige. Sverige ska fortsätta vara pådrivande för mer handel och frihandel. Sverige har en stor uppgift att fortsätta stå upp för handel och frihandel inom EU liksom att inom WTO driva på för ytterligare liberaliseringar av världshandeln. Det är angeläget att ett så brett och djupt handelsavtal som möjligt mellan Europa och USA snarast kommer på plats. Det är också angeläget att det görs mer saker för att underlätta och hjälpa för att fler företag ska ta del av de möjligheter handel innebär.

Bra transporter

Transporter och infrastruktur är att se som ett blodomlopp i den svenska ekonomin. Det handlar om att människor ska kunna pendla till sina arbeten liksom att företag ska få varor till sig och kunna skicka färdiga varor till kunder. Bra transporter är viktigare för

Sverige än för många andra länder då vi är ett glest befolkat land med stora avstånd både inom landet och till de marknader företag handlar med.

Ambitionerna för transportområdet har ökat radikalt de senaste åren. Det märks inte minst genom att de pengar som används till drift och underhåll av järnväg har dubblerats under alliansregeringen. Lägg till det stora och nya projekt som startats.

Bra transporter är en grund för bra konkurrenskraft. Därför behöver fortsatt stora investeringar göras i drift och underhåll liksom i nyinvesteringar. Det är vidare angeläget att Sverige snarast gör det möjligt att använda längre och tyngre lastbilar. En särskild lastbilsskatt, som regeringen vill skapa, bör inte införas. Sjöfarten ska fortsätta utvecklas utifrån den tidigare sjöfartsstrategin. Goda transportvillkor gör att pappersbruket eller stålverket kan klara konkurrensen och fortsätta sälja till kunder i andra delar av världen.

It och digitalisering

Möjligheterna med it är enorma. It ger oss nya möjligheter, men leder också till en omställning av arbetsmarknad och näringsliv. Den digitalisering som sveper över bransch efter bransch är inte en utveckling vi kan välja om vi vill vara en del av. Utveckling kommer vare sig vi vill eller inte. Det rimliga är att vi välkomnar utveckling och försöker dra nytta av möjligheterna. Då är det viktigt med en fortsatt utbyggnad av bredband brett i landet. Dock kommer det att krävas långt mer än så. Inte minst behöver vi utveckla skolan för att elever ska stå bättre rustade. Det är i ljuset av det man ska se vårt förslag om att införa programmering i lågstadiet.

En trygg energiförsörjning

Den svenska industrin behöver en trygg energiförsörjning till konkurrenskraftiga priser. Historiskt har Sverige haft det vilket tjänat industrin. Nu går dock Sverige in i ett nytt läge. I dagsläget klarar Sverige de energi- och effektbehov som finns. Däremot har all kärnkraft, bortåt 40 % av all elproduktion, varit hotad att läggas ned inom de kommande fem åren. I juni slöts en ramöverenskommelse om energipolitik. Med överenskommelsen säkras kärnkraften, stärks vattenkraften och skapas en plan för att ta vara på ny teknik och ny, förnybar energi. Bland annat kommer effektskatten på kärnkraft avvecklas över två år med start 2017. Det är en investering i fler industrijobb i Sverige.

Ordning och reda i ekonomin

Ordning och reda i offentlig ekonomi ger människor och företag trygghet och en vilja att investera. Oordning och oreda det omvända. Erfarenheter både från Sverige och internationellt visar hur viktigt det är med en ordnad ekonomi. Ordning och reda gör att staten kan möta krisen med en expansiv politik som andra länder saknar. Det budgetregelverk Sverige haft sedan tiden efter 90-talskrisen har tjänat Sverige väl, och

kommer nu att utvecklas och stärkas. Vi ska aldrig äventyra de offentliga finanserna. Ordning och reda är en grundbult för god konkurrenskraft.

Konkurrenskraft

För att klara Sveriges högt ställda mål inom välfärd och miljöområdet är det viktigt att värna jobben och företagen i Sverige som lägger grunden för båda. Vi vill därför tillsätta en utredning med uppdrag att analysera den svenska elmarknaden ur ett internationellt perspektiv och föreslå åtgärder för att hålla Sverige konkurrenskraftigt. Utredningen bör se över svensk konkurrenskraft i förhållande till länder som konkurrerar med svensk industri såsom Finland, Tyskland och Storbritannien beträffande elpriser, PFE-program, kostnader för elnät, återbetalning på utsläppshandel med mera.

Fler talanger till Sverige

Den svenska industrin är ofta kunskapsintensiv. Det kan handla om att utveckla och producera avancerade stål, styrsystem, flygmotorer eller läkemedel. För många företag är det nödvändigt och avgörande att rekrytera kompetenta personer från andra länder. För att bidra till industrins konkurrenskraft är det därför rimligt att ha en politisk agenda för att attrahera fler talangfulla personer till Sverige. Vi har idag regler för arbetskraftsinvandring som är liberala med internationella mått. Dock måste vi göra mer. En sådan sak är att det idag tar alldeles för lång tid att få en ansökan om arbetstillstånd behandlad. En för lång handläggningstid riskerar att en arbetssökande söker sig någon annanstans och i förlängningen att ett företag kan tappa en nyckelperson. I normalfallet bör det inte ta längre än 30 dagar att handlägga en ansökan om arbetstillstånd. Detta bör ges regeringen tillkänna.

Forskning

Utbildning, forskning och entreprenörskap lägger grunden för framtidens arbetsmarknad. Därför är Moderaterna tydliga med att Sveriges ambitioner ska vara höga. Vi ska ha en internationellt sett hög kvalitet på utbildningar och den forskning som bedrivs. I och med att regeringen ska presentera en ny forskningsstrategi hösten 2016 har Moderaterna enats om ett antal övergripande forskningspolitiska mål och principer som vi anser bör bli gällande. Sverige ska vara en framstående forskningsnation, där forskning och innovation bedrivs med hög kvalitet och bidrar till samhällets utveckling och näringslivets konkurrenskraft. Vi vill se en bredare användning och utveckling av etablerad svensk forskningsinfrastruktur, en ökad mobilitet bland svenska forskare och en ökad samordning mellan olika forskningsfinansiärer.

Forskning är en framtidsinvestering. Ett land som lägger mycket privata pengar och skattepengar på forskning bygger en långsiktig konkurrenskraft. Sverige har med de två senaste forskningspropositionerna tagit rejäla kliv för att stärka svensk forskning. Det är

också rimligt att satsningar görs på områden där Sverige är eller vill vara starkt och områden där det finns viktiga samhällsproblem som behöver lösas. Samtidigt behöver mer göras för att resultatet från forskningen kommer till nytta. Det kan handla om en ny produkt, ett nytt företag eller att en befintlig verksamhet baserat på nya forskningsresultat kan omdanas och utvecklas. Resultat och nytta är viktiga kvitton på att skattebetalarnas pengar används klokt.

Skola och utbildning

Framtida möjligheter för både människor och företag grundas i skolan. Det är genom skolan vi får med oss de kunskaper och färdigheter vi behöver för att klara yrkeslivet. Skolan behöver fortsätta utvecklas för att klara ett alltmer komplext arbetsliv. Därför är det rimligt att satsningar sker på områden som mer undervisning i matematik och fler karriärtjänster för duktiga lärare med mera. Arbetsförmedlingen bör reformeras för att bättre möta de behov som finns. Det är vidare angeläget att utveckla yrkesutbildningarna för att i nära samspel med näringslivet ge människor bra möjligheter att få ett arbete efter examen. Sverige behöver också tekniska utbildningar av klass, inte minst för att möta industrins behov av duktiga ingenjörer i framtiden. Moderaterna har presenterat sex förslag för en bättre yrkesutbildning:

- Programmering och modern teknik är ett måste. År 2015 är tekniken en integrerad och självklar del i samhället. Nya Moderaterna vill därför att programmering ska bli ett valbart ämne i skolan bredvid trä- och sylvärd.
- Samverkan med grundskolan ska öka. Genom att redan tidigt i skolan förbereda eleverna genom entreprenöriellt lärande, prao och UF-företagande (Ung Företagsamhet) ökar möjligheterna att intressera elever för sin framtid. I dag finns entreprenörskap som ett eget ämne i svenska skolor och det återfinns även i gymnasieprogrammets examensmål. Det tycker vi är bra.
- Prao är viktigt. För att eleverna ska förstå hur många olika yrkesval som finns har skolorna ett stort ansvar för att se till att praoveckor genomförs. Det första jobbet, praktiken eller provanställningen är den absolut svåraste tröskeln för unga att ta sig över. För många är därför praoveckan en viktig ingång.
- SYV:arnas roll måste uppvärderas. Nya Moderaterna anser att huvudmännen måste ta ett större ansvar för att följa upp SYV-verksamheten med sikte på att kvaliteten ska öka och att SYV tar plats och blir hela skolans ansvar. Vi vill självklart att unga ska få förverkliga livsdrömmar men det är SYV:s ansvar att förse unga med en realistisk verklighetsbild.
- Yrkesutbildningar är lika viktiga som högskoleförberedande. Att gå en yrkesutbildning är inget för skoltrötta. Tvärtom ställer det höga krav på eleverna att gå en del av utbildningen i skolan och en del ute på arbetsmarknaden. Vi måste lämna den senaste tidens debatt om fin- och fuljobb.
- UF vid alla gymnasieskolor. I år driver ca 22 000 elever UF-företag som en del av sin gymnasieutbildning. De som drivit UF-företag har starkare etablering på arbetsmarknaden, färre arbetslöshetsdagar och högre inkomst och blir hellre nyföretagare. Nya Moderaterna vill att alla gymnasieskolor ska erbjuda sina elever att vara UF-företagare.

Skatter

Utformningen av skatter har en stark betydelse för vilka val vi gör. Rätt utformat kan skattesystem uppmuntra flit och duglighet samt bidra till entreprenörskap och investeringar. För att få fler växande företag och för att klara konkurrenskraften behövs skatter som är på en rimlig nivå och mindre krångliga skatteregler. Vi behöver företagsbeskattning som är på en konkurrenskraftig nivå med jämförbara länder. Vi behöver personbeskattning som gör det lönsamt att arbeta och anstränga sig. Regeringen vill tvärtom höja inkomstskatten för över en miljon löntagare. Sverige har, trots de skattereformer som Alliansen gjort, fortfarande bland västvärldens högsta marginalskatter. Regeringen föreslår att marginalskatterna ska höjas ytterligare, genom att jobbskatteavdraget trappas av och skiktgränsen för statlig inkomstskatt räknas upp långsammare än tidigare. Höjda skatter påverkar motivationen att arbeta och höjer trösklarna in på arbetsmarknaden. Detta är särskilt allvarligt då de kombineras med kraftigt utbyggda transfererings- och bidragssystem som minskar incitamentet att gå från bidragsförsörjning till förvärvsarbete.

Lars Hjalmered (M)

Hans Rothenberg (M)

Ann-Charlotte Hammar Johnsson (M)

Gunilla Nordgren (M)

Sten Bergheden (M)

Hanif Bali (M)

Sofia Fölster (M)

Jessika Roswall (M)

Jessica Polffjärd (M)